

RETSUDVALGET

INTERN NOTE

UDDRAG FRA EU-KONSULENTENS KOMMENTEREDE
DAGSORDEN FOR MØDET I EUROPAUDVALGET FREDAG DEN 20.
FEBRUAR 2009

FOLKETINGET

Nedenfor gennemgås de punkter på Europaudvalgets dagsorden for mødet fredag den 20. februar 2008, som hører under **Retsudvalgets** arbejdsområde.

17. februar 2009

Punkterne vedrører følgende rådsmøde:

- **Rådsmøde (retlige og indre anliggender - justitsdelen) den 26.-27. februar 2009**

Regeringen forventes at forelægge **punkt 6 om forurening fra skibe** og om indførelsen af sanktioner for overtrædelser **til forhandlingsoplæg**.

Alle øvrige punkter forelægges til orientering.

1. E-justice

- *Politisk drøftelse*

På rådsmødet den 26.-27. februar 2009 ventes det tjekkiske formandskab at orientere om handlingsplanen for det videre arbejde med e-justice.

"E-justice", handler om anvendelse af elektronisk kommunikation og elektroniske redskaber mellem de retlige aktører i medlemsstaterne.

I juni 2007 besluttede Rådet at nedsætte en rådsarbejdsgruppe, der skulle arbejde med at fremme e-justice. Arbejdsgruppen forbereder etableringen af en fælles europæisk e-justice-portal på Internettet. E-justiceportalen vil forbedre de retlige aktørers muligheder for at anvende elektroniske redskaber i grænseoverskridende sager - f.eks. gennem etablering af nogle fælles søgemekanismer, der vil kunne gøre brugere i stand til at søge oplysninger i flere medlemsstaters registre samtidig. Det drejer sig navnlig om **strafferegistre, insolvensregistre, handelsregistre, virksomhedsregistre og tingbøger**. E-justice-portalen vil også kunne danne rammen for grænseoverskridende bevisoptagelse eller bevisførelse under anvendelse af videokonferenceudstyr.

Handlingsplanen som blev vedtaget i november 2008 skal bl.a. sikre, at e-justice projektet i højere grad kommer til at inddrage alle medlemsstater, samt at der inden udgang af 2009 bliver udarbejdet en funktionel version af e-justice portalen. Portalen ventes at blive idriftsat i december 2009.

Sagen har været i høring. Datatilsynet finder det vigtigt, at der ved udformningen af den tekniske arkitektur tages hensyn til reglerne om beskyttelse af personlige oplysninger, herunder, at det sikres, at der er en ansvarlig myndighed og et tilstrækkeligt hjemmelsgrundlag for dataoverførsler, der foretages i e-justice-regi.

Regeringen forholder sig positivt over for arbejdet med e-justice, som indtil videre er baseret på frivillighed af "best practice" og standarder.

Sagen har senest været forelagt **Europaudvalget** til orientering den 14. november 2008.

2. Forslag til Rådets rammeafgørelse om forebyggelse og bilæggelse af konflikter om jurisdiktion i straffesager

- *Politisk drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner*
- *Forslaget har hjemmel i TEU artikel 31, stk. 1 og artikel 34 stk. 2*

Forslaget har til formål at indføre en mekanisme, som omfatter de tilfælde, hvor to eller flere medlemsstater har straffemyndighed i forhold til en lovovertrædelse og begge lande ønsker at benytte deres straffemyndighed til at foretage retsforfølgning.

Forslaget indeholder på den baggrund regler om, hvornår medlemsstaterne skal udveksle oplysninger vedrørende verserende straffesager, og regler om, hvordan medlemsstaterne kan indgå i forhandlinger med henblik på at løse eventuelle straffekonflikter. Forslaget indeholder således en række kriterier, som skal indgå i drøftelserne af, i hvilken medlemsstat retsforfølgningen i givet fald mest hensigtsmæssigt gennemføres. Følgende centrale elementer indgår i forslaget:

- En medlemsstat har pligt til at udveksle oplysninger med en anden medlemsstat i en verserende sag
- Underretningen af den anden medlemsstat skal hurtigt og ske på en måde, der efterlader et skriftligt spor, og skal indeholde en række nærmere angivne oplysninger
- Medlemsstater er forpligtet til at indlede direkte konsultationer hvis der verserer en straffesag om samme forhold.

- Retsforfølgelsen skal ske i den medlemsstat hvor størstedelen af gerningen er begået. Forslaget indeholder en række kriterier der kan indgå hvis det nævnte udgangspunkt fragives.
- En medlemsstat kan når som helst anmode Eurojust om bistand

Sagen er sendt i høring. Høringsfristen er 6. marts 2009.

Regeringen ventes at være positiv over for initiativet.

Sagen har ikke tidligere være forelagt **Europaudvalget**

3. **Forhandlingsmandat for en aftale om gensidig retshjælp mellem EU og Japan**

- *Vedtagelse*
- *Forslaget har hjemmel i TEF artikel 38, jf. artikel 24*

Formandskabet ventes på mødet den 26.-27. februar 2009 at fremlægge et forslag til forhandlingsmandat for Rådet med henblik på at indlede formelle forhandlinger om en retshjælpsaftale med Japan.

I 2007 tilkendegav Japan, at man ønskede at styrke samarbejdet i straffesager med EU. På den baggrund opstiller forslaget en beskrivelse af de rammer, der skal danne grundlag for formandskabets forhandlinger med Japan. Rammerne indeholder bl.a. de nødvendige garantier for beskyttelse af menneskerettigheder, herunder dødsstraffen. Desuden lægges der vægt på, at formandskabet i forbindelse med forhandlingerne bør være opmærksom på de regler, der følger af den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager og konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem EU's medlemsstater.

Når forhandlingerne om en retshjælpsaftale med Japan er afsluttet, vil et udkast til en aftale skulle forelægges for Rådet til godkendelse.

Regeringen støtter det foreliggende forhandlingsmandat.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**

4. **Udnævnelse af direktøren for Europol**

- *Drøftelse*

Justitsministrene ventes at drøfte udnævnelsen af den nye direktør for Europol på rådsmødet den 26.-27. februar 2009. Direktøren skal i henhold til

Europol-konventionen udnævnes af Rådet for en periode på fire år med mulighed for genudnævnelse én gang.

I alt 45 personer har søgt stillingen. Europol's styrelsesråd har efter afholdelse af interviews afgivet en indstilling til Rådet om egnede kandidater.

Regeringen vil i lyset af drøftelserne i Rådet tage stilling til, hvilken af kandidaterne til posten som direktør for Europol, man ønsker at støtte.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

5. **SIS II, KOM(2005)236, KOM(2005)230, KOM(2005)237**

- *Drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner*

Justitsministrene ventes på mødet den 26.-27. februar 2009, at drøfte status og vedtage rådskonklusioner vedrørende tidsplanen for det arbejde med SIS II.

Rådet vedtog den 5. juni 2008 en tidsplan for den resterende del af arbejdet med SIS II-projektet. Efter tidsplanen forventes overgangen til SIS II at finde sted i september 2009. Det står dog nu klart, at tidsplanen ikke kan overholdes, og udkastet til rådskonklusioner vil på den baggrund konkretisere, hvordan der i den kommende tid kan sikres fremdrift i projektet. Medlemsstaterne ventes at blive opfordret til i højere grad at blive involveret i det tekniske udviklings- og testarbejde. Samtidig bliver der lagt op til, at der skal ske en analyse af de grundlæggende problemer med systemet, og at der skal iværksættes en undersøgelse af mulighederne for at udvikle et alternativt til SIS II som en videre udvikling af det eksisterende Schengen informationssystem.

Udkastet til rådskonklusioner ventes at lægge op til, at der senest på rådsmødet den 4.-5. juni 2009 skal træffes beslutning om SIS II-projektets videre retning.

Regeringen ventes at kunne tilslutte sig rådskonklusionerne. Desuden agter regeringen at udvise fleksibilitet og at en alternativ videreudvikling af det eksisterende Schengen-informationssystem kun bør betragtes som en nødløsning.

SIS II projektet har flere gange været forelagt **Europaudvalget**, senest den 14. november 2008.

FF 6. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner for overtrædelser - KOM (2008) 134

- *Formandskabet forventes på rådsmødet at orientere om status for forhandlingerne med Europa-Parlamentet*
- *Forslaget er fremsat den 11. marts 2008 med hjemmel i TEF artikel 80, stk. 2 (søtransport) og skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet efter den fælles beslutningsprocedure med kvalificeret flertal i Rådet.*

Den konkrete anledning til forslaget er EF-Domstolens dom af 23. oktober 2007, i sag C-440/05, hvori Domstolen annullerede Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af skibsforurening, idet den præciserede:

- at bestemmelser, som har til formål at forbedre søfartssikkerheden og beskytte miljøet, skal vedtages efter EF-traktatens artikel 80, stk. 2, om den fælles søtransportpolitik og ikke efter EU-traktatens regler om straffesamarbejdet.
- at EF-traktaten ikke indeholder hjemmel til at pålægge medlemsstaterne at indføre bestemte straffetyper og straffeniveauer.

Kommissionen har på grund af EF-Domstolens dom annullation af rammeafgørelsen **fremsat et forslag** til ændring af direktiv 2005/35/EF om forurening fra skibe og indførelse af sanktioner for overtrædelser. Forslaget skal træde i stedet for dele af den annullerede rammeafgørelse om bekæmpelse af skibsforurening.

I overensstemmelse med EF-Domstolens dom indeholder forslaget dog ikke bestemmelser om de strafferetlige sanktioners art, type og niveau.

Europa-Parlamentet har behandlet forslaget i hhv. Europa-Parlamentets transportudvalg, miljøudvalg og retsudvalg. Transportudvalget, som er hovedansvarligt, har den 15. december 2008 fremsat et betækningsudkast med flere ændringsforslag.

Der er navnlig stillet forslag om:

- at **gentagne mindre udtømninger** af forurenende stoffer fra skibe skal betragtes som en strafbar handling, hvis den gentagne udtømning begås forsætligt, hensynsløst eller groft uagtsomt.
- at kriminaliseringsforpligtelsen udvides til **også at omfatte overtrædelser, der begås uagtsomt**, så kriminaliseringsforpligtelsen ikke begrænses til handlinger der begås groft uagtsomt (eller forsætligt)
- at kriminaliseringsforpligtelsen for medvirken begrænses til **forsætlig medvirken**, således at uagtsom medvirken ikke skal udgøre en strafbar handling.

Regeringen er positiv over for Kommissionens forslag og vil fortsat arbejde for en tekst, der indholdsmæssigt svarer til den annullerede rammeafgørelse. Regeringen forholder sig imidlertid fleksibelt til ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, der ikke har lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Sagen blev forelagt **Europaudvalget** den 30. maj 2008.

EF-Domstolens dom er gennemgået i [EU-note E 4 af 28. november 2007](#).

7. Schengen-evaluering af Schweiz: Orientering og drøftelse om udfaldet af folkeafstemningen i Schweiz den 8. februar 2009 om fortsættelse og udvidelse af den bilaterale aftale med EU om fri personbevægelighed

- Orientering og indledende drøftelse

Formandskabet ventes på rådsmødet at orientere om udfaldet af folkeafstemningen i Schweiz den 8. februar 2009, hvor et flertal sagde ja til en forlængelse af den gældende aftale om fri personbevægelighed og til en udvidelse af aftalen til også at omfatte Bulgarien og Rumænien.

Aftalen er én af i alt syv såkaldte bilaterale aftaler mellem Schweiz og EU inden for EU-samarbejdets 1. søjle. Aftalen om fri personbevægelighed blev med virkning fra 1. april 2006 suppleret med en protokol som følge af EU's udvidelse i 2004.

Regeringen agter at tage orienteringen til efterretning

Sagen blev forelagt **Europaudvalget** den 30. maj 2008.

8. Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse af konventionen om værnetingsaftaler - KOM (2008) 538

- *Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet med henblik på vedtagelse*
- *Forslaget er fremsat den 5. september 2008 med hjemmel i TEF artikel art. 61 og art. 301.*

Forslaget har til formål at indhente Rådets godkendelse af, at Fællesskabet undertegner konventionen om værnetingsaftaler.

Konventionen om værnetingsaftaler blev vedtaget den 30. juni 2005 og indeholder regler, der sikrer håndhævelse af værnetingsaftaler samt anerkendelse og fuldbyrdelse af domme afsagt af domstole, hvis kompetence

beror på en værnetingsaftale. Konventionen er foreløbig kun ratificeret af Mexico og undertegnet af USA.

Danmark deltager som følge af **retsforbeholdet** ikke i vedtagelsen af forslaget, men Danmark vil selv kunne indgå konventionen om værnetingsaftaler efter aftale med EU.

Regeringen er overordnet positivt over for forslaget.

Sagen har ikke tidligere været forelagt **Europaudvalget**.

9. Forslag til Rådets rammeafgørelse om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne - KOM (2005) 690

- Vedtagelse
- *Forslaget har hjemmel i EU-Traktatens art 31 (retligt samarbejde i kriminalsager) og 34, stk. 2, litra b (indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser) og skal vedtages af Rådet med enstemighed efter høring af Parlamentet.*

Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde med henblik på formel vedtagelse.

Forslaget fastlægger regler for, hvilke oplysninger fra strafferegistre, som medlemsstaterne skal overføre til hinanden, samt hvordan disse oplysninger skal behandles.

Forslaget indebærer, at alle medlemsstater opretter en særlig central myndighed, som er ansvarlig for at forestå udvekslingen af oplysninger fra strafferegistre med andre medlemsstater. Enhver medlemsstat kan via sin centrale myndighed anmode andre medlemsstater om at udveksle oplysninger fra strafferegisteret.

Som udgangspunkt skelnes der mellem anmodninger om overførsel af oplysninger til brug i en retssag og anmodninger om overførsel af oplysninger til brug for andre formål.

Ved anmodning om overførsel af **oplysninger til brug i en retssag** skal statsborgerstaten overføre følgende oplysninger til den anmodende medlemsstat (hvor retssagen afvikles):

- Nationale domme, som er registreret i strafferegisteret.
- Domme afsagt i andre medlemsstater, som er blevet overført til statsborgerstaten efter rammeafgørelsens gennemførelse i overensstemmelse med reglerne i rammeafgørelsen.

- Domme afsagt i andre medlemsstater, som er blevet overført til statsborgerstaten forud for rammeafgørelsens gennemførelse, og som er indført i dens strafferegister.
- Domme afsagt i tredjelande, som er blevet overført til statsborgerstaten og indført i dens strafferegister.

Hvis anmodningen om overførsel af **oplysninger angår andre formål end en retssag** skal statsborgerstaten 'kun' overføre oplysninger i henhold til sine nationale regler, og der skal overføres oplysninger om nationale domme, samt domme afsagt i tredjelande, som er blevet overført til statsborgerstaten og indført i dennes strafferegister.

Forpligtelser for domsstaten og statsborgerstaten

Danmark får i egenskab af **domsstat** følgende forpligtelser:

- Pligt til at fremsende genpart af domme, foranstaltninger og andre oplysninger vedr. sagen til statsborgerstaten. Danmark kan som domsstat stille krav om, at statsborgerstaten kun må videregive oplysningerne til en anden medlemsstat hvis oplysningerne skal bruges i en retssag.
- Pligt til at fremsende eventuelle ændringer i oplysningerne om en sag i strafferegisteret til statsborgerstaten (herunder fejlregistreringer og sletning).

Danmark får i egenskab af **statsborgerstat** (for en domfældt i et andet EU-land) følgende forpligtelser:

- Pligt til at opbevare modtagne oplysninger med henblik på videregivelse til anden medlemsstat. Opbevaringen skal desuden ske efter domsstatens regler.
- Pligt til at rette modtagne oplysninger om en sag, så de er identiske med oplysningerne i domsstaten (herunder fejlregistreringer og sletning).

Typer af oplysninger som skal/kan udveksles

Domsstaten **har pligt til** at overføre følgende oplysninger til statsborgerstaten i forbindelse med oplysning om afsagte domme:

- Personlige data om domfældte
- Dommens form og ikrafttrædelse samt dato og rettens navn.
- Forhold der har givet anledning til dommen (lovovertrædelse).
- Dommens indhold (f.eks. straf) samt evt. efterfølgende afgørelser der ændrer dommens fuldbyrdelse.

Domsstaten har desuden pligt til at overføre følgende oplysninger **såfremt de haves**:

- Domfældtes forældres navn, dommens journalnummer, oplysninger om gerningsstedet samt oplysninger om eventuelle rettighedsfrakendelser som følge af dommen.

Domsstaten **kan** overføre følgende oplysninger til statsborgerstaten:

- Domfældtes identitetsnummer eller type og nummer på dennes identifikationsdokument samt domfældtes fingeraftryk.

Anmodninger fra tredjelande

Såfremt et tredjeland anmoder den centrale myndighed i statsborgerstaten om oplysninger fra dets strafferegister, kan statsborgerstaten vælge at besvare anmodningen således:

- For så vidt angår oplysninger om domme afsagt i en anden medlemsstat skal besvarelsen overholde de begrænsninger for videregivelse, der (i forholdet mellem medlemsstaterne) følger af rammeafgørelsen.
- For så vidt angår oplysninger om nationale domme og domme afsagt i tredjelande, er det er statsborgerstatens egne regler om videregivelse, der finder anvendelse.

Generelt kan den anmodende stat kun anvende overførte oplysninger til det/de formål, som blev oplyst i forbindelse med anmodningen. Dvs. at oplysningerne ikke siden hen kan bruges til et andet formål uden tilladelse.

Forslaget har været i **høring** hos en bred kreds af interessenter. Imidlertid har forhandlingerne i Rådet ført til, at forslaget er ændret væsentligt i forhold til Kommissionens oprindelige forslag, som høringssvarene er baseret på. Høringssvarene er gengivet i Justitsministeriets samlenotat (2927 – RIA – Bilag 2).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. juni 2007 blev der opnået politisk enighed i Rådet om forslaget.

Europa-Parlamentet afgav udtalelse den 16. juni 2008 og stillede en række ændringsforslag, idet den navnlig foreslog:

- at det skulle sikres, at registrene var ajourført
- at sikre, at domsfældelser for sexforbrydelser er lettere at forstå
- at styrke reglerne om databeskyttelse

Regeringen kan generelt støtte forslaget.

Sagen blev forelagt **Europaudvalget** den 8. juni 2007 til **forhandlingsoplæg**. Enhedslisten ytrede sig imod forhandlingsoplægget.

10. **Rådets rammeafgørelse om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder, om fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, og om ændring af:**

- **rammeafgørelse 2002/584/RIA om den europæiske arrestordre og om procedurene for overgivelse mellem medlemsstaterne**
- **rammeafgørelse 2005/214/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte**
- **rammeafgørelse 2006/783/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation**
- **rammeafgørelse 2008/978/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraf eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union**
- **rammeafgørelse 2008/947/RIA om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme og afgørelser om prøvetid med henblik på tilsyn med tilsynsforanstaltninger og alternative sanktioner**
- *Vedtagelse*
- *Forslaget har hjemmel i EUT art. 31, stk. 1, litra a) (retligt samarbejde i kriminalsager) samt art TEU 34, stk. 2, litra b) (samarbejde mellem myndigheder). Forslaget skal vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Parlamentet.*

Forslaget forventes alene forelagt Rådet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 26.-27. februar 2009 med henblik på formel vedtagelse.

Forslaget, der er fremsat af det slovenske EU-formandskab sammen med Frankrig, Tjekkiet, Sverige, Slovakiet, UK og Tyskland, lægger op til harmonisering af reglerne om fuldbyrdelse af udeblivelsesafgørelser, som er indeholdt i 5 rammeafgørelser.

Formålet med forslaget er dermed at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, og samtidig lette det retlige samarbejde i straffesager samt at forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne.

Hovedidéen er, at medlemsstaterne kan afslå at fuldbyrde afgørelser truffet in absentia (dvs. uden at den anklagede er tilstede). Dog gælder dette ikke, hvis den pågældende person:

- 1) rettidigt er blevet indkaldt personligt eller på anden måde personligt har modtaget officiel underretning om det fastsatte tidspunkt og sted for den domshandling, som førte til afgørelsen truffet in absentia,

- 2) er bekendt med den berammede domsforhandling og har givet mandat til en advokat og er repræsenteret af den pågældende advokat under domsforhandlingen,
- 3) udtrykkeligt har erklæret ikke at anfægte afgørelsen eller ikke ønske sagen genoptaget inden for den fastsatte tidsfrist - efter at have forkyndt afgørelsen truffet in absentia samt underrettet om retten til at få sagen genoptaget og til at være til stede under retssagen,

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5.-6. juni 2008 blev der fastlagt en generel indstilling i Rådet til forslaget.

Forslaget har været i **høring**.

Rigsadvokaten er umiddelbart positiv over for forslaget. **Landsforeningen af beskikkede advokater** finder, at Danmark ikke bør medvirke til at fuldbyrde udeblivelsesdomme afsagt af udenlandske domstole, der går ud over minimumskravene i dansk ret. Landsforeningen anfører, at der i en række medlemsstater er betydeligt mere vidtgående regler for afsigelse af udeblivelsesdomme med langvarige fængselsstraffe, hvilket reducerer den domfældtes retssikkerhed betydeligt. **Retssikkerhedsfonden** finder ligeledes forslaget for vidtgående og peger navnlig på, at reglerne om forkyndelse ikke er fælles i EU, og at der derfor er risiko for, at der i andre medlemsstater er ordninger, hvorefter personer, som har modtaget en formelt set lovlig forkyndelse, reelt ikke har haft nogen mulighed for at kende til sagen. Desuden indeholder forslaget intet loft eller nogen højeste ramme for de strafferetlige afgørelser, som medlemsstaterne forpligtes til at fuldbyrde.

Regeringen støtter generelt forslaget.

Forslaget blev senest forelagt **Europaudvalget** den 30. maj 2008.

Med venlig hilsen

Pytrik Dieuwke Oosterhof (3632)

Thomas Fich (3611)